WESTLANDVERSTANDIG

Altijd dichtbij

Algemene Beschouwingen

van de fractie van

Westland Verstandig

Over Begroting 2026-2029

31 oktober 2025

Burgerkantoor Naaldwijk
Prinses Julianastraat 43a

Burgerkantoor 's-Gravenzande
Marktplein 10

Burgerkantoor Wateringen
Herenstraat 172a

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

1. Inleiding

Dank aan de ambtelijke organisatie en aan uw College voor de inzet en grondige voorbereiding die hebben geleid tot de Begroting. De complimenten voor een begroting die overzichtelijker, beter leesbaar en beter navigeerbaar is dan voorheen. De belangrijkste financiële kengetallen worden ook prominenter toegelicht.

De begroting 2026-2029 laat zien dat de gemeente Westland financieel gezond is en een structureel sluitende meerjarenbegroting kan presenteren. Dat is een goede uitgangspositie en beter dan jaren het geval was.

De laatste begroting voor de nieuwe bestuursperiode is altijd relatief belangrijk. Zaken die lopen moeten verder gebracht worden en liefst voltooid. We noemen de oplevering van 151 flexwoningen bij de Horti Campus voor vooral starters / spoedzoekers en voor statushouders.

Tegelijkertijd vindt Westland Verstandig dat de inhoudelijke keuzes binnen deze begroting niet in alle opzichten de juiste accenten leggen.

2. Algemene opmerkingen van Westland Verstandig over de Begroting

De insteek van Westland Verstandig is pragmatisch, lokaal betrokken, kritisch op verspilling en gericht op leefbaarheid en zeggenschap van inwoners.

Tot voor kort gingen we uit van het voornemen van het Rijk om vanaf 2026 -het zogenoemde "ravijnjaar"- aanzienlijke bezuinigingen door te voeren op het gemeentefonds. Dit leidde tot forse zorgen bij de gemeente Westland, waar een tekort van circa € 6 miljoen per jaar dreigde. Het Kabinet Schoof heeft echter besloten –zoals door Westland Verstandig steeds al voorzien trouwens- gemeenten tegemoet te komen, waardoor de verwachte financiële kloof voor de komende twee jaar voorlopig is overbrugd. Extra middelen die stelt het Rijk beschikbaar als tijdelijke compensatie vooruitlopend op een herziening van het gemeentefonds. Deze bijdrage is van incidentele aard en is dus geen structurele oplossing voor de financiële opgaven waarmee Westland de komende jaren wordt geconfronteerd.

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

Voorzichtigheid blijft geboden. Bij de keuze van investeringen moet daarmee rekening gehouden worden.

Mede daardoor biedt de Begroting 2026 een positief financieel beeld. We zien een sluitende begroting voor 2026, enige ruimte voor investeringen en onroerendzaakbelasting (OZB) en lasten die gelijk blijven en beperkt stijgen met alleen de CPI-index.

Feit is dat grote projecten zoals de Flora Campus Westland en de gebiedsontwikkeling van de Verdilaan en de (nog) door de meerderheid van de huidige Raad gewilde bouw van een nieuw theater De Naald, forse financiële risico's met zich mee gaan brengen. **Toekomstige kapitaallasten van deze grote projecten vallen buiten de huidige meerjarenraming en zijn dus niet meegenomen in het financiële plaatje.** Wel zijn een aantal andere geplande investeringen en uitgaven in de begroting voorzien en die alleen al veroorzaken enorme schuldgroei. Flora Campus, gebiedsontwikkeling en De Naald zijn tot nog toe niet in de schuldgroei opgenomen omdat de realisatie / de uitgaven pas na 2029 worden verwacht. Dit vormt een extra en groot financieel risico voor de komende jaren en extra druk op de toekomst. Immers dat betekent dat andere investeringen lastig worden. Jammer dat de meerjarenbegroting stopt in 2029 en niet wordt doorgetrokken tot 2035, zoals ook de Auditcommissie constateert in haar advies. Daarmee zou een beter beeld gegeven kunnen worden over de impact van deze besluiten.

Daarbij komt dat de schuldpositie de komende jaren al aanzienlijk stijgt volgens de voorliggende begroting tot zelfs een niveau van € 575 miljoen euro's in 2029 zelfs zonder de hiervoor genoemde investeringen van Flora Campus Westland, Verdi-gebiedsontwikkeling en De Naald. Nu een groot aantal wel voor Westland en onze inwoners hoognodige investeringen in wegen, fietspaden, stoepen, woningen, zorg, opknappen dorpen en hoognodige investeringen in een andere ruimtelijke invulling, ook al niet zijn meegenomen in de begroting in de te verwachten uitgaven, zal duidelijk zijn dat Westland Verstandig meent dat verkeerde en zelfs onverantwoorde keuzes (wel De Naald / Verdilaan) gemaakt worden. Ook zal bij tegenvallers in de grondverkopen of onverwachts opkomende lasten en stijging rentelasten, de gemeente Westland in financieel slecht weer

terecht komen. Feit is dat na 2029 de schuld oploopt tot boven de grens van 130% en dat betekent dat **de ruimte voor toekomstige investeringen beperkt wordt en de gemeente sterk afhankelijk wordt van de voortgang van grondverkopen en de realisatie van grote projecten**. Als er ook maar iets fout gaat, dan heeft de gemeente een probleem zowel voor wat betreft de aflossing als de rentebetalingen als wel de mogelijkheid om nieuwe schulden aan te gaan. Westland Verstandig vindt dat de gemeente voorzichter moet omspringen met toekomstige financiële verplichtingen, waarvan niet duidelijk is hoe we die gaan betalen.

Gelukkig is onze fractie over het sociaal domein. De resterende taakstelling van de 2% is met behulp van de meicirculaire opgelost en bovendien zijn we in staat incidentele middelen te storten in de reserve sociaal domein. Dit verdient best wel een compliment omdat in het verleden dat niet gehaald werd. De organisatie zoekt verder naar kostenbeheersing op het gebied van sociaal domein en welke concrete besparingen gerealiseerd kunnen worden. Voor Westland Verstandig staat voorop dat de kwaliteit van de dienstverlening behouden blijft.

Bezuinigingen op het gebied van de jeugdzorg zullen kritisch bekeken moeten blijven worden. Uiteraard zal de Raad geregeld geïnformeerd moeten worden over de financiële stand van zaken via de kwartaalrapportages. Zo nodig zal bijgestuurd moeten worden als mocht blijken dat de structurele besparingen op jeugdzorg niet gehaald worden.

Westland Verstandig vindt dat het sociaal domein van groot belang is voor onze gemeenschap. In de afgelopen jaren is het totaal van de lasten in het sociaal domein opgelopen tot meer dan € 160 miljoen. Gelukkig is de WMO in een rustiger vaarwater terechtgekomen en werken de preventieve maatregelen door en vallen de uitgaven mee. Over de uitvoering van de WMO is onze fractie tevreden. Eindelijk stabiliteit en rust, hetgeen in de periode voor half 2022 zeker niet het geval was. Ook lijken preventieve maatregelen resultaat op te leveren. Wel moeten de wachtlijsten koste wat kost opgelost worden. Als een hulpbehoevende Westlander hulp nodig heeft, dan moet deze snel en effectief er zijn. Hetzelfde geldt voor jeugdhulp. Daar zien we nog steeds hoge uitgaven, maar ook daar lijkt meer grip op te komen. Positief zijn we over de hervormingsagenda Jeugd. De

maatregelen van deze hervormingsagenda Jeugd zullen zo veel als mogelijk doorgezet moeten worden in Westland.

Voorts zien wij dat op het gebied van de riool- en afvalstoffenheffing de risico's gaan toenemen. De huidige reserves en voorzieningen zijn voor de korte termijn toereikend, maar structureel is dit zeker niet gegarandeerd het geval. De kosten van de riolering blijven fors stijgen door hogere kosten en noodzakelijke klimaatmaatregelen. De egalisatievoorziening riolering biedt tijdelijk dekking, maar op termijn zal dat tot mogelijk een stijging van de heffing leiden. Westland Verstandig vindt dit geen aantrekkelijke gedachte en dit moet anders. Kan het College haar visie daarover geven?

Hetzelfde geldt voor de kosten van afvalinzameling en -verwerking, daar de kostendekkendheid nu bereikt wordt door forse onttrekkingen aan de reserves. Ook de kosten voor afvalinzameling en verwerking zullen de komende jaren naar verwachting stijgen. Door afname van de reserve en uitputting egalisatievoorziening is er slechts beperkte financiële ruimte om tegenvallers op te vangen. Ook hier dreigt een hogere tariefstijging in de komende jaren. Wat valt hier tegen te doen?

3. Wens Westland Verstandig begroting 2026: meer euro's naar zaken waar onze inwoners echt baat bij hebben

In een aantal in de begroting voorziene activiteiten kan Westland Verstandig zich vinden. Een aantal activiteiten zouden we anders willen.

Wij zien te veel nadruk op positionering, branding en prestigeprojecten zoals het nieuwe theater De Naald, en te weinig focus op waar de gemeente daadwerkelijk het verschil kan maken voor inwoners: zorg, wonen, mobiliteit, bestaanszekerheid en een veilige leefomgeving.

In de begroting 2026 zijn te weinig euro's uitgetrokken voor de oplossing van de echte vraagstukken die er in Westland zijn. We noemen er een aantal:

- Realiseren van goedkope en te betalen woningen voor starters, jongeren, maar ook voor senioren en de "doorsnee" Westlander;

- Aanpak van in slechte staat verkerende fietspaden, stoepen en wegen in Westland;
- Grondig beetpakken van vastlopende wegen;
- Nieuwe rondwegen bij een aantal dorpen zoals Wateringen, Poeldijk, ’s-Gravenzande;
- Verlaging lasten inwoners;
- Renovatie van een aantal dorpscentra die daar al te lang op wachten, zoals De Lier, Monster, Poeldijk;
- Betere ondersteuning van Westlanders die het financieel moeilijk hebben;
- Meer verzorgings- en verpleegbedden in Westland voor onze steeds grijzer wordende inwoners;
- Bouw van “Berkenflats” in al onze dorpen;
- Meer en beter groen;

Ook missen we nog steeds de Westlandse ombudsman die klachten van inwoners serieus behandelt en willen we een gemeentelijk woningbedrijf oprichten, zodat de gemeente veel beter kan sturen op woningbouw en woningtoewijzingen. Zie onze motie 3.

4. Flora Campus

Gekozen wordt voor een 12e Westlands dorp, de Flora Campus met straks ca. 5.000 bewoners. De gemeente ontwikkelt zelf, omdat derden (nog) geen interesse tonen. De kosten (meer dan € 100 miljoen euro’s) daarvan voor de gemeente zijn erg hoog en de risico’s groot en de lasten zullen vanaf 2029 volledig zichtbaar en voelbaar zijn. Westland Verstandig is het met deze keuze eens. Er bestaat grote behoefte aan (gestapelde) woningen, parkeren, een nieuwe school, een sporthal, tijdelijke woningen (voor jonge starters, Westlandse spoedzoekers en statushouders), arbeidsmigrantenhuisvesting maar ook aan centraal gelegen tuinbouwbedrijvigheid. Die komen daar allemaal. Vandaar dat Westland Verstandig dat een verantwoorde investering vond en vindt.

5. Wel rekening houden met grote financiële impact en risico

We realiseren als gemeente de Flora Campus al met de nodige financiële gevolgen en risico’s dus. Om daarnaast nog een nieuw megalomaan groot nieuw theater De Naald met 3 zalen voor in totaal zeker € 110 miljoen euro’s te gaan bouwen

(theater € 63 miljoen, parkeren € 30 miljoen, inrichting gebied € 17 miljoen) gaat Westland Verstandig te ver. Immers naast het theater moet ook nog het gebied vanaf sporthal De Pijl tot aan de oude RK-begraafplaats ontwikkeld gaan worden. Dat betekent allemaal enorme grote financiële verplichtingen voor de gemeente, die vanaf 2030 zullen gaan lopen. Zelfs als alles goed verloopt, is dat risico te groot en we moeten er niet aan denken als er tegenslag komt of de kosten hoger blijken uit te vallen dan nu globaal berekend zijn.

6. Alle uit te geven euro's moet de gemeente lenen. Ondanks 'reserve positie' heeft de gemeente geen 'liggende gelden'

Bedacht moet ook worden dat de gemeente Westland iedere euro die uitgegeven wordt bij dit soort investeringen moet lenen bij een bank en die euro's moeten -naast rente- uiteraard ook weer ooit terugbetaald worden. We vinden een nieuwe Naald op dit moment een verspilling van gelden, zeker nu een dergelijke investering (bouw + exploitatie) structureel is en jaarlijks grote financiële effecten -circa € 6 miljoen tot € 7 miljoen euro's, oftewel € 60,-- tot € 70,-- per jaar per inwoner- van de gemeente gaat vragen naast een eenmalige investering van € 110 miljoen euro's.

Helaas wil de meerderheid van de Raad (GBW, CDA, LPF, VVD, D66, PvdA, GL) nog steeds de nieuwe Naald er doorheen drukken. Voor de zomer 2026 wordt enkel het nieuwbouwplan voor De Naald **voorbereid** en Westland Verstandig heeft al beloofd -als de kiezers bij de verkiezingen dat aangegeven- na de verkiezingen het nieuwbouwplan De Naald in te trekken en meer geld uit te geven aan de hiervoor genoemde wel belangrijke zaken voor Westland. We hopen dan de partijen die nu niet willen meewerken, met de aanpak van de genoemde zaken te kunnen overtuigen van de noodzaak van andere keuzes ofwel hopen we die partijen niet meer nodig te hebben om Westland goed te kunnen besturen met de inwoners centraal!

Wij zijn ervan overtuigd dat onze inwoners geen nieuw groot en kil nieuw theater wensen, maar vinden dat het intieme en innige kleine theater voor amateuruitvoeringen, theater, bioscoop behouden moet worden. Dat nog los van de gigantische kosten van zeker € 110 miljoen euro's waardoor de gemeenteschuld met € 110 miljoen zal oplopen. Blijkbaar is al bepaald 3 zalen. Westland Verstandig

zal het proces kritisch blijven volgen. Westland Verstandig acht het belangrijk dat onze inwoners zich kunnen uitspreken bij de verkiezingen over de keuze van de meerderheid van deze Raad, niet zijnde Westland Verstandig. Die inwoners zijn tot nog toe bewust niet betrokken en het College kreeg geen ruimte voor een enquête of participatie. Eerder werd aangegeven dat tot en met de nieuwe prijsberekening € 200.000,-- wordt uitgegeven. Westland Verstandig gaat ervan uit dat het College vlak voor de verkiezingen geen verdergaande uitgaven zal doen en met name geen (Europese) aanbesteding gaat doen voor een ontwerper, maar rekening houdt met de kans dat na de verkiezingen een andere meerderheid een ander besluit neemt. Is het College bereid de volgende uitgaven voor De Naald even on hold te zetten tot aan de verkiezingen?

Wel wil Westland Verstandig op een goede wijze doorgaan in de huidige gezellige Naald, zoals dat al 40 jaar gebeurt en wat door veel Westlanders erg goed gewaardeerd wordt. Die Westlanders staan niet te wachten op een nieuw, groot en kil theater!

7. Oplopen gemeenteschuld

We zien -volgens de begroting- dat de gemeenteschuld **nu al oploopt tot € 575 miljoen euro's in 2029** (zonder de kosten van De Naald overigens) en dat is best wel riskant bij een begroting van ca. € 440 miljoen per jaar. Dat betekent dat de gemeente erg afhankelijk gaat worden van de renteverplichtingen en dat betekent weer dat de gemeente zichzelf klem zet en straks mogelijk geen euro's meer heeft voor wel voor onze inwoners nodige investeringen, ofwel dat alleen kan doen door de lasten voor onze inwoners en bedrijven fors te laten stijgen. Zeker in ongewisse tijden waarin we nu leven, moet de gemeente veel omzichtiger zijn in haar keuzes. Geen financiële lasten aangaan die in de toekomst als een molensteen rond de (gemeente)nek zullen gaan bungelen. Het geld kan maar 1 keer worden uitgegeven.

Westland Verstandig blijft in dit verband wijzen op de onverstandige en verkeerde keuzes die in 2014 gemaakt zijn met betrekking tot de 2 gemeentehuizen. De geschiedenis lijkt zich te herhalen.

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

Destijds heeft een raadsmeerderheid de bouw van de huidige 2 gemeentehuizen erdoorheen gedrukt. Resultaat: wurgcontract dat nog de komende contractduur de gemeente meer dan € 100 miljoen euro's kost en de gemeente dwingt om zelf te investeren in de gemeentehuizen, wat nu ook al weer structureel extra € 150.000,-- per jaar kost. Te voorzien valt dat over 17 jaar beide gebouwen volstrekt aan vernieuwing toe zijn, gezien de huidige slechte staat al na 7 jaar. Gaarne vernemen we hoe uw College hierover denkt en of het College de lopende contracten als een vaststaand gegeven gaat uitdienen. Is het College het met Westland Verstandig eens dat deze contracten wel erg slecht uitvallen en nooit meer moeten worden gehanteerd? Heeft het College niet geleerd van deze slechte investeringen en waarom werkt het College nu wel weer mee aan een soortgelijk project wat nu de nieuwe Naald heet?

We gaan nu weer dezelfde richting op met de megalomane plannen met het theater. Waarom voor het theater niet meer tijd genomen en geen ontwikkelaar gezocht die de risico's gaat overnemen van de gemeente? Is dit soort projecten zelf als gemeente realiseren wel verantwoord?

8. Keuzes

Westland Verstandig wil dat ook in de komende jaren stevig zal worden geïnvesteerd in Westland en in het bijzonder investeringen die ten goede komen aan de inwoners. Er is in Westland voor wat betreft wegen, stoepen en fietspaden en groen, achterstallig onderhoud te doen. Deze investeringen zijn essentieel voor de leefbaarheid van Westland. In de voorliggende begroting zien we dit niet voldoende terug. Vandaar ons amendement C om een andere keuze te maken. Hierna belicht Westland Verstandig welke keuzes ze daarbij maakt.

Onze amendementen A, B en D trachten ook andere keuzes in te zetten.

Amendement B wil het armoedebeleid en bestaanszekerheid Westlandse inwoners versterken door extra financiële ondersteuning van € 2 miljoen. Het College dient een en ander uit te werken. Westland Verstandig meent dat Westland ook oog moet hebben voor de Westlanders die het financieel niet breed hebben. Er zijn heel veel families die alleen van een AOW rond moeten komen en dat is bepaald

geen vetpot. Hetzelfde geldt voor inwoners die meer inkomen hebben, maar zo een hoge kosten hebben dat er weinig overblijft om van te leven.

Motie 10 ziet op de procedure Galgeweg. Westland Verstandig vindt dat daar als het niet echt nodig is, geen kosten meer gemaakt moeten worden door de gemeente. De Raad heeft budgetrecht!

Amendement A wil meer recht doen aan de toezeggingen aan de inwoners uit Monster en Poeldijk en wil gelijkschakeling van de andere dorpen met ’s-Gravenzande en Naaldwijk waar in de centra de afgelopen jaren wel al fors werd geïnvesteerd.

Het verhoogde dividend van Juva speelt een aanzienlijke rol. Voor Westland Verstandig geen verrassing dat het dividend weer zou terugkeren op het oude niveau. Het was te voorzien dat na een slecht jaar bij Juva het oude winstniveau weer terugkomt. Bij dit dividend moeten we ons realiseren dat de winst van Juva wordt opgebracht door onze inwoners en ondernemers die fors moeten betalen voor het netwerk. Met een toegezegde opbrengst van ruim € 4 miljoen extra per jaar levert dit dividend weer een substantiële bijdrage. Maar financiële voorzichtigheid blijft geboden. Juva neemt ook best wel grote risico’s en het dividend kan zomaar weer fors teruglopen zoals recent gebeurde. We begrijpen dat nu meerjarig het dividend is vastgelegd. Deze vastlegging betekent toch niet dat Juva de tarieven voor inwoners en ondernemers ook kan verhogen? Welke grip houdt de gemeente als grootaandeelhouder op de tarieven?

We moeten verstandig, zuinig, effectief en slim blijven omgaan met de beschikbare euro’s, waarbij de zorg voor onze inwoners en een goede dienstverlening aan hen voorop staat. De financiële meevallers moeten besteed worden aan projecten met een duidelijke blijvende meerwaarde voor onze inwoners.

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

9. Opmerkingen over investeringen

In het MeerjarenInvesteringsPlan (MIP) is voor de komende tien jaar een investeringsvolume van ruim € 350 miljoen opgenomen. Het MIP is duidelijk verbeterd qua systematiek en dat is een prima verbetering. Het MIP vermeldt naast noodzakelijke vervangingsinvesteringen ook een aantal nieuwe projecten die bijdragen aan de ruimtelijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling van de gemeente Westland. Voorbeelden hiervan zijn investeringen in onderwijsvoorzieningen, sportaccommodaties, infrastructuur en groen-voorzieningen. Ook de verdere ontwikkeling van de Flora Campus vormt een belangrijk speerpunt. Westland Verstandig kan zich vinden in het realiseren van deze 12e kern van Westland.

Nieuw in het investeringsprogramma is de (her)ontwikkeling van de "Verdizone". Deze verkeert pas in de verkenningsfase met nog heel veel onzekerheden, zoals de verhuizing van Albert Heijn, verhuizing busstation, verhuizing De Pijl.

Westland Verstandig wil naast de voorziene investeringen ook andere nieuwe investeringen die Westland echt dringend nodig heeft.

Westland Verstandig vindt het niet nodig om een "bestemmingsreserve kapitaallasten Verdilaan / De Naald" in te stellen voor het dekken van kapitaallasten van investeringen. Er is nog geen gebiedsplan Verdilaan en naar de mening van Westland Verstandig is er in ieder geval in Wateringen, Monster, Poeldijk, Honselersdijk en De Lier grotere urgentie dan in Naaldwijk om met concrete plannen voor het centrum te komen.

Westland Verstandig wil concrete plannen voor Monster, Poeldijk en Wateringen. Het centrum van Monster moet echt gerevitaliseerd worden en daarvoor moeten gelden uitgetrokken worden.

Westland Verstandig heeft bij de Kadernota voorgesteld daarvoor een aparte reserve van € 5 miljoen in te voeren in de begroting, te voeden uit de algemene reserve. Het College heeft dit niet overgenomen. Westland Verstandig vindt dat jammer en betreurt dat. Met die reserve kunnen dan een horecaplein rond de kerk in Monster, het oppimpen van de centra met meer groen en meer parkeren worden

gerealiseerd. Hetzelfde willen we met het invoeren van een reserve van € 5 miljoen euro's voor een betere wegenstructuur in Wateringen. Ook dat bedrag kan uit de algemene reserve genomen worden. De opgave door het College dat in Wateringen heel wat verkeersonveilige knelpunten zijn, bevestigt de noodzaak om hier een inhaalslag te maken. Ook dat verzochten we al bij de Kadernota. Is het College bereid op korte termijn met concrete plannen te komen?

Voor het verzamelen en verwerken van afval moet het doel zijn in de komende periode de basis op orde te brengen en de dienstverlening verder te verfijnen. Geen stijging van de heffingen voor onze inwoners!

De financiële incidentele meevallers van de Rijksbijdragen moeten besteed worden aan het oplossen van zaken in Westland die niet echt op orde zijn. Het versneld wegwerken van achterstallig onderhoud aan Westlandse wegen, fietspaden en trottoirs. Hetzelfde geldt voor beter en meer groen waar we te vaak horen dat er geen geld voor is. Voorts heeft Westland een te krappe wegenstructuur en er moeten echt snel structurele oplossingen komen, wil de leefbaarheid van Westland en enkele dorpen op peil blijven. Nagedacht moet worden over rondwegen bij en om een aantal dorpen zoals Wateringen, 's-Gravenzande en Poeldijk. Financiële meevallers moeten besteed worden aan maatregelen aan wegen in en rond onze dorpen om die ook verkeersveiliger te maken. Veel te druk op wegen en door woongebieden die die drukte niet aan kunnen. Vandaar onze motie 2 en amendement D.

Veel klachten en meldingen van onze inwoners bevestigen onze waarnemingen. Onze opgevraagde informatie over het best wel grote aantal ongelukken door valpartijen op stoepen en wegen bevestigt eveneens dat er snel iets moet gebeuren. Gaarne vernemen we van het College of zij ook deze richting op wil. Het College komt niet met concrete plannen in de begroting. Het gaat om incidentele kosten.

Ook een grote bron van irritatie van onze inwoners is het ontbreken van toezicht op te hard rijden, op fatbikes die door de dorpscentra crossen waar een fietsverbod geldt, ronddwalende dakloze arbeidsmigranten op diverse plekken o.m. in Monster bij de Mondriaan. Zie onze motie 1. (Nog) meer boa's dan de 20 die we al hebben

en meer verplaatsbare flitsinstallaties aanschaffen die geplaatst kunnen worden als bewoners er om vragen. Handhaving in onze dorpen op irritante fatbikers / motoren die onveilige situaties veroorzaken. Ergernis aan irritante hangjongeren in delen van 's-Gravenzande / Naaldwijk incl. wietgebruik.

Westland Verstandig is geen voorstander van public affairs en internationalisering. Wel een klein en bescheiden bedrag daarvoor uittrekken, maar niet overdrijven. Prima om buitenlandse bezoekers te ontvangen, maar zeker niet overdrijven en vooral gebruik blijven maken van de ruimschoots aanwezige expertise van onze bedrijven. Voorts willen we beter monitoren wat de effecten en merkbare gevolgen zijn van uitgaven voor lobbyisten. We willen graag daarover beter geïnformeerd worden. De Raad kan alleen maar op deze kostenposten controleren als we weten wat het Westland oplevert.

10. Ruimte-invulling in Westland

Westland Verstandig is uiteraard trots op de tuinbouw in Westland en alle activiteiten die daarmee samenhangen. Steeds meer zien we innovatieve ideeën die wereldwijd aanslaan. Westland zal echter wel, wil zij blijven bestaan, moeten 'meegroeien' en dat betekent dat meer gronden in Westland ook voor andere invulling moet worden gebruikt. Dat vergt een andere benadering van de schaarse ruimte.

Westland Verstandig vroeg eerder om het in beeld brengen in Westland van alle braakliggende glastuinbouwgronden. Het College kon of wilde dat helaas niet. We schatten in dat dat om meer dan 100 ha gaat. Gronden die vaak al tientallen jaren braak liggen en dus nutteloos zijn voor de tuinbouw, maar ook voor andere invullingen zoals goedkope woningen, groen, recreatie, natuur, wegen. Voorts maakt een dergelijk overzicht van braakliggende percelen ook voor de Provincie duidelijk dat zonder de glastuinbouw te verzwakken deze percelen anders kunnen worden ingevuld.

Het College zou met een tuinbouwvisie komen, maar wil dat pas doen na 2027. Het is erg belangrijk om hier echt serieus en veel sneller mee aan de slag te gaan omdat we nu Westland "op slot zetten" en de tuinbouw niets heeft aan deze wijze van handelen, maar ook de realisering van andere voorzieningen blokkeert.

Meer praktisch denken, bijv. in Westland staan heel veel kassen en bedrijfsruimten leeg of worden niet echt gebruikt. De regels uit het bestemmingsplan beletten ander gebruik. Een fietsrondje in Westland maakt duidelijk hoe ernstig al veel jaren de leegstand is. Toch hebben we grote vraag naar stallingsruimte voor caravans, moestuinen voor inwoners en vraag naar huisvesting arbeidsmigranten. Waarom niet praktisch denken en de leegstaande kassen / bedrijfsruimten tijdelijk inzetten voor deze zaken waar grote behoefte aan is. Westland Verstandig ziet hier een grotere win-winsituatie. Dit moet kunnen en is toch de beste oplossing.

11. Zaken die we missen en die wel belangrijk zijn

Westland Verstandig is voor verdere aanscherping / uitbreiding van de voorzieningen die er zijn in Westland voor de armoedebestrijding. Er leven in Westland heel wat senioren en inwoners die het niet breed hebben en met de huur, energiekosten en andere vaste lasten moeite hebben om rond te komen. Zeker in een welvarend gebied als Westland moet de gemeente daar (meer) oog voor hebben. Het College zou met aanvullende maatregelen komen. We zien deze niet in de begroting.

Er wordt best wel veel gebouwd in Westland. De focus moet liggen op woningen die aansluiten bij de behoeften van onze Westlandse inwoners -starters, doorstromers, ouderen- die dringend op zoek zijn naar passende woonruimte. Alleen als we daarin slagen, versterken we de lokale woningmarkt en voorkomen we dat inwoners hun vertrouwde omgeving moeten verlaten.

Westland Verstandig wil dat onze goedkope woningen bij Westlandse inwoners terechtkomen. Eerder heeft Westland Verstandig er al op gewezen dat Woonnet en de regionale samenwerking anders ingericht moet worden. De gemeente Ridderkerk heeft de regionale samenwerking / het regionale systeem beëindigd en is zelf met een eigen woonruimteverdelingssysteem de toewijzing gaan regelen. Westland Verstandig vindt dat een goede stap, alhoewel de vraag is of we als gemeente er beter van worden. Westland Verstandig wil graag dat het College de nieuwe weg die Ridderkerk insloeg beziet en de voor- en nadelen op een rij zet. Of zijn er andere oplossingen denkbaar?

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

Diverse malen verzocht Westland Verstandig om een aantal snel resultaat opleverende maatregelen om de woningnood te doen afnemen. Het soepeler laten splitsen van woningen die daartoe geschikt zijn, het invoeren van pre-mantelzorgwoningen, het mogen splitsen van bouwrechten, het sneller toestaan van de bouw van 2 woningen op percelen waar qua bestemming maar 1 woning gebouwd mag worden. Nu vraagt Westland Verstandig bovenetages van de units op de plaatselijke bedrijfsterreinen, onder voorwaarden, te laten bewonen. Zie onze motie. Dat gebeurt al vrij veel, maar zou wellicht meer mogelijk gemaakt moeten worden. Let op: wel onder strakke voorwaarden waardoor het verantwoord en veilig is. Zie motie 7.

In onze buurgemeente Midden-Delfland heeft de gemeente recent een woning staande op een groter perceel aangekocht om op dat perceel een appartementencomplex te realiseren. Dat is een goede benadering en zou ook in Westland kunnen worden uitgewerkt. Is het College het hiermee eens en is het College bereid om met makelaars in Westland contact op te nemen om wellicht al voordat de woning formeel te koop komt de woning strategisch aan te kopen? Natuurlijk alleen op plekken en in een omvang waar dat ruimtelijk in te passen valt.

Groepswonen, een groter aanbod van woningen voor starters, senioren, woningen met zorg en goedkope en middendure huizen voor de inwoners die dat willen, moet nog meer de bijzondere aandacht krijgen. Vandaar onze wens om in omgevingsplannen met die behoefte rekening te houden, zodat realisering verzekerd is.

De 39 huisjes die opgeslagen zijn in De Lier willen we snel plaatsen. Al weer enige tijd geleden werden een aantal locaties besproken in een werkgroep en daarna is het stil. Wellicht op een aantal locaties een beperkt aantal units plaatsen. Tempo is wel vereist. Wanneer komt een voorstel?

In het Carlton hotel zijn nu ca. 160 personen gehuisd (120 statushouders, 20 Oekraïners, 20 spoedzoekers). Maximaal kunnen er 171 personen gehuisvest worden in 80 kamers. Voor de buurt geeft dat geen overlast, althans die is niet bekend. Het beheer is goed geregeld, maar kost natuurlijk wel teveel. Ook hebben

we zelf vastgesteld dat de beheerder erin geslaagd is een goede aansluiting te vinden met re-integratie, vinden van werk en inburgering in hotel. Het hotel leeghalen op korte termijn is geen oplossing en geeft problemen omdat de mensen dan naar sociale woningen moeten. Onze woonbuurten klagen al over te veel statushouders in hun buurten. De hotelregeling voor statushouders is verruimd. Wat is het gevolg daarvan voor de exploitatie?

Voorts wordt door omwonenden in Westland steevast bezwaar gemaakt tegen verkameren van sociale huurwoningen waardoor het niet doorgaat. Anders dan sommige politieke partijen willen en die hun ogen sluiten voor de realiteit, is het hotel snel leeghalen niet verstandig en zal grotere problemen opleveren dan voordelen. Wel is Westland Verstandig voorstander de kosten omlaag te brengen. We moeten overigens niet vergeten dat per saldo nog steeds meer ontvangen werd voor opvang van Oekraïners / statushouders dan we uitgeven en dat we nog een reserve hebben gebouwd voor dit doel van ruim € 10 miljoen euro's. Toen partijen als LPF, CDA, GBW en VVD Westland bestuurden, werden alle toegewezen statushouders in sociale woningen geplaatst en het hotel maakt dat sedert 2023 anders. Het hotel ombouwen naar appartementen op dit moment is wellicht een mogelijkheid om de kosten te beperken, maar brengt ook weer kosten met zich mee. Er zijn goedkopere varianten. Westland Verstandig vindt wel dat het College een aantal varianten moet onderzoeken om tot kostenbesparing te komen. Wel zal het hotel voorlopig gebruikt moeten blijven worden voor de verplicht te huisvesten statushouders / Oekraïners en Westlandse spoedzoekers. Ombouw kan één van de oplossingen zijn in de zoektocht de kosten terug te dringen.

Wanneer invoering 30km-wegen? We hebben onze inwoners blij gemaakt met een plan, maar de uitvoering laat te lang op zich wachten.

De onveilige verkeerspunten. Wat gaan we er mee doen? Bijna dagelijks gebeurt er ergens in Westland een ernstig ongeluk met fietsers. Daar moet meer aan gebeuren.

Westland Verstandig wil het accent leggen op zaken die dringend in Westland moeten worden aangepakt. De laaggeletterdheid is zo een dringend onderwerp. Voor de verkiezingen spraken alle partijen zich uit voor een aanpak en verlaging

percentage. Westland Verstandig vindt dat de gemeente zich daarop moet concentreren en concrete resultaten moet geven.

Duidelijkheid aan onze inwoners geven over LOS 2 en LOS 3. Wat gaat er gebeuren, wanneer en hoe moeten mensen die al vóór 4 december 2008 niet agrarisch gebruik maken van hun perceel / woning / gebouw zich melden bij de gemeente. Hier moet de gemeente veel meer en duidelijker over naar buiten treden.

Westland Verstandig is voor het inzetten van wijkmanagers / buurtbeheerders met op wijkniveau een korte lijn tussen gemeente en inwoners. Buurtschouw 2.0 en een goede oppak van initiatieven op het gebied van groen en inrichten buurt van onze inwoners. Hoe kan dit sneller worden uitgevoerd?

Een goede en betere waterkwaliteit moet echt worden bereikt in Westland en dit al voor 2027. Hoe weten we of de taskforce die ingesteld is resultaat geeft? Er is een evaluatie toegezegd. Wanneer komt die?

Extra inzet plegen op een aantal concrete dossiers, zodat sneller resultaten zichtbaar zijn:
- Bebouwing van gemeentegronden rond de oude Naaldhorst;
- In Kwintsheul Verkade-terrein en terrein Boutkan, voor Kwintsheul geschikte woningen realiseren;

Gaat het College dat doen?

Bomen en groenbeleid meer in overleg met de bewoners. Goed om onze inwoners vooraf te berichten als op het vlak van groen een wijziging optreedt in de buurt. Betere communicatie met buurtbewoners bij bomenkap en wijziging groen voorkomt veel onvrede. Werkt nog niet optimaal op dit moment.

Beter openbaar vervoer, de wegeninfrastructuur aanpakken, verbeteren doorstroming en veiligheid op wegen en een betere dienstverlening vanuit de gemeente.

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

Adequate aanpak rellende jongeren in Naaldwijk, Monster en 's-Gravenzande, Poeldijk-noord nieuwbouw en elders, is belangrijk voor onze inwoners. Vuurwerk, hinderlijk gedrag, drugsdealers en gebruikers, zijn een weer groeiende bron van irritatie bij vele inwoners. Inwoners voelen zich niet veilig meer Optreden daartegen moet nog meer en sneller en inzichtelijker plaatsvinden.
Hoe gaat College dat doen?

Fietsendiefstallen willen we voorkomen. Schering en inslag in Westland. Beveiliging is echt nodig. Wanneer komen de beveiligde fietsenstallingen?

Westland Verstandig is vóór het aantrekkelijker maken van onze dorpen en wil dat het College per dorp daarvan blijk geeft.

Heenweg
Eindelijk werden 75 woningen gerealiseerd met een hoog percentage (35%) sociale huurwoningen. De woningen worden bewoond door inwoners uit Heenweg / 's-Gravenzande en/of Westland.
De plek van het Open Huis snel invullen en de oude gymzaal opknappen.

Poeldijk
Hoe staat het met Voorstraat 88 in Poeldijk? Al heel lang lopen de plannen over dit pand. Voorstraat 88 eindelijk bestemmen voor seniorenwoningen. Wanneer gebeurt er wat? De vertraging valt niet meer uit te leggen! Het kantoor van de Bibliotheek kan ook elders gevestigd worden in één van de bibliotheken. Wanneer wordt de aanpak van de Voorstraat verder voltooid?

Wateringen
In Wateringen hebben we een totaalplan aan uw College voorgelegd over oplossingsrichtingen voor de belabberde wegenstructuur anders dan pleisters plakken. Niet meer wachten, maar direct actie.

Ook het Plein in Wateringen zou meer groen en minder verharding kunnen krijgen en weer als plein ingericht moeten worden. Het zgn. Scrumpy-plein vindt Westland Verstandig een goede eerste stap.

Meewerken aan groepswonen bij de Dorpskade op de plek waar de biljart zat.

<u>'s-Gravenzande</u>
Een sporthal bij Ondo realiseren ten behoeve van meerdere verenigingen in 's-Gravenzande. Hoe ver staan de plannen?
Tussen Naaldwijk en 's-Gravenzande zou een ecologische en recreatieve verbinding wenselijk zijn tussen de Plas van alle Winden en Prinsenbos. Zie motie 4.
In 's-Gravenzande dient de doorstroming verbeterd te worden op de Koningin Julianaweg. Zie motie 6.

<u>Naaldwijk</u>
In Naaldwijk duidelijkheid geven over de gemeentewerf (nieuwbouw op andere plek en op de huidige plek wonen).
Het gebied rondom de Naaldhorst ontwikkelen voor groepswonen.

<u>Maasdijk</u>
In Maasdijk aandacht geven aan meer groen en leefbaarheid.

<u>Ter Heijde</u>
In Ter Heijde de aangenomen motie verder uitvoeren. Hoe ver staat het?

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

De Lier
In De Lier het gebied rondom de Haven aanpakken en verkeersmaatregelen nemen op diverse wegen zoals de Veilingweg. Ook in De Lier een centraal gelegen plein realiseren en daarbij kan gedacht worden aan het gebied rond De Rank.

Groepswonen realiseren op de plek van de Viermaster en die plek niet meer gaan inzetten voor onderwijs.

Monster
In Monster werken aan beter parkeren, een centraal plein en betere en aantrekkelijkere inrichting van centrum. Dat centrum is dringend aan een opfrissing toe, gelijk 's-Gravenzande en Naaldwijk. Het openbaar vervoer verbeteren en een alternatieve route bedenken door het dorp met kleinere bussen of op bepaalde tijden. **Huidige OV-situatie is niet goed. Kleinere bussen. Slim omgaan met hetgeen wel mogelijk is.** In Monster is men vier bushaltes kwijt en wil men dat snel iets gedaan wordt aan de bereikbaarheid van het openbaar vervoer. De huidige opstapplekken aan de Emmastraat zijn niet geschikt, zeker niet voor mensen met een beperking en de afstand vanuit Monster naar die plekken is te groot. Daar moeten oplossingen voor komen.
De nieuwbouw op het voormalige NAM-terrein zou beter ontsloten moeten worden. Zie motie 9.

Kwintsheul
In Kwintsheul in overleg met de Heulse Aanpak diverse mogelijkheden ook snel uitvoeren zoals:
- Voor de locatie Boutkan uitbreiding van de Lessenaar waar ook de steun van de gemeente nodig is en de locatie Verkade eindelijk een keer op reële basis komen tot de gewenste bebouwing middels verhuur en/of koop.

Honselersdijk
In Honselersdijk woningbouw mogelijk maken voor starters en senioren ter versterking van het centrum. Onder meer bij de Symfonie.

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

Beheer groen

Op het gebied van het beheer en onderhoud van het openbare groen zijn er al goede slagen gemaakt. In ieder geval wordt kort op de bal gespeeld bij klachten en meldingen van onze inwoners. Het College werkt op dat punt prima, alhoewel er nog slagen te maken zijn. Westland Verstandig hoort goede berichten van onze inwoners! Wel is daarmee bevestigd dat het niet zozeer ligt aan het afgesproken niveau van onderhoud (matig, voldoende, goed etc.), maar het meer aan komt op de juiste focus, goed aansturen van de aanneembedrijven en als er toch iets mis is (waar gewerkt wordt vallen nou eenmaal spaanders!) snel corrigeren. Onze inwoners merken dat ook al. Hoe kan het College nog een verdere verbeterslag maken.

Initiatieven van onze inwoners

Ook nog betere aanpak om de inwoners van een buurt / straat zelf de aanpak te laten realiseren middels een burgerinitiatief dat door de gemeente gefaciliteerd wordt. We zien nu nog te vaak dat burgerinitiatieven niet voortvarend door de gemeente worden bejegend.
Is het College bereid om dat op te pakken en op dat punt aan het actieprogramma van de coalitie concreet uitvoering te geven?

Fietspaden

Fietsen is een volwaardig transportmiddel. Verwacht wordt dat in Westland de fiets door de toenemende mobiliteitsdruk steeds belangrijker wordt. Er zullen meer fietsstraten waar 30 km gereden mag worden, moeten komen in Westland.

Fietsen was nog nooit zo populair als vandaag. Naast de sportieve renners en mountainbikers zijn er dagelijks heel wat recreatieve fietsers onderweg. Ook voor woon-werkverkeer of andere functionele verplaatsingen is de fiets hoe langer hoe meer het favoriete vervoermiddel.

Een veilige en goede fietseninfrastructuur is dan ook belangrijk. In Westland werd de afgelopen jaren bij herinrichtingen van straten hieraan al aandacht besteed. Toch zijn nog vele fietspaden in Westland nog lang

niet goed en veilig. Met name ongelijkheden, losse tegels, overwoekerend groen, ontbreken van voldoende bewegwijzering, fietsoversteekplaatsen en bruggen in onze gemeente. Veel meldingen worden daarover ontvangen. Een inhaalslag is nodig.

Westland Verstandig vindt dan ook dat per dorp in Westland de aanwezige fietspaden gecontroleerd moeten worden op veiligheid. Direct moet overgegaan worden deze op te knappen en zo nodig aan te passen en daar waar reconstructie / aanpassing nodig is snel te komen met een opgave van kosten. Ernaar te streven dat alle fietspaden die onveilig of niet goed zijn, aangepakt zijn. Vooral fietspaden op de doorgaande routes beter inrichten.

12. Zaken die snel en simpel geregeld zouden moeten worden

a. Meer huizen aan Westlanders:
   Herbezinning op de positie van Westland in Woonnet. Staat het College daar achter en wat zou daarvoor moeten gebeuren?

b. Armoedebeleid:
   Nu actueel. Wat gaat het College doen aan de aanvullende maatregelen?

c. 0-treden woningen:
   Voor ouderen en mensen met een beperking is wonen op de begane grond ideaal. Wat gaat het College doen om dit soort woningen te realiseren?

d. Meer bewaakte en beter beveiligde fietsenstallingen:
   Fietsendiefstal is schering en inslag. Daar moet wat aan gebeuren. Eerder pleitten we al voor simpele camera's zonder politieondersteuning.

Noviteit / Hofboerderij
Deze gemeentegebouwen hebben gemeenschappelijk dat ze eigendom van de gemeente zijn en nu zelf door de gemeente geëxploiteerd worden en een zeer nuttige maatschappelijke functie hebben in de dorpen waar ze staan. Welke concrete plannen heeft het College?

WESTLANDVERSTANDIG

Altijd dichtbij

Verplaatsing tennis Monster

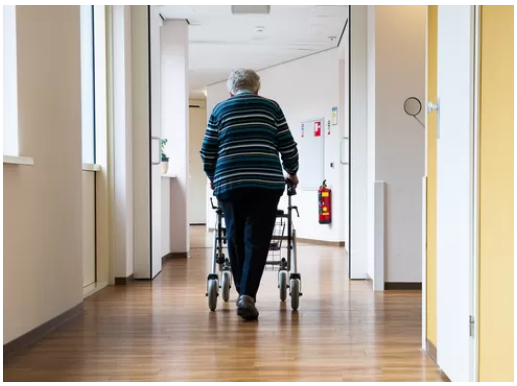
Westland Verstandig wil toch weer een lans breken voor verplaatsing tennis Monster zoals enkele jaren geleden al onderzocht werd. De opengevallen plek waar de tennis nu huist, is dan een prima locatie voor woningen voor starters, senioren en groepswonen.

Berkenflat

Westland Verstandig wil Berkenflatachtige gebouwen en formules in onze dorpen.

Wmo-regels vereenvoudigen

Westland Verstandig vindt dat wellicht door vrijwilligers bepaalde routinehandelingen –bijv. huisbezoek, vragen als: is een traplift nodig?- verricht kunnen worden. Een Seniorenbrigade oprichten. In Westland zijn voldoende senioren die dat willen doen en ook kunnen doen. Is dit een werkbaar iets en zou zo een verlichting van werkzaamheden kunnen plaatsvinden?

Dakopbouwen / dakkapellen meer mogelijk maken.

Dakopbouwen zouden royaler mogelijk moeten zijn mits de leefbaarheid in de buurt daar geen al te groot nadeel van ondervindt Dus vooral letten op zonlicht in de straten en tuinen, maar ook het verkeer.

OV Westland

Zorg dat er voldoende opstapplekken zijn. Nu niet het geval waardoor er beperkingen zijn en onze inwoners vaak te ver moeten lopen. Soms wel meer dan 1 kilometer. Voor mensen met een beperking betekent dit dat die mensen niet meer kunnen reizen!

Waar zijn de 2 extra beelden per jaar per dorp? Hoe gaan we dit samen met de inwoners en Westlandse beeldende kunstenaars doen?

Wat doet het College met meldingen over “verkeersonveilige locaties”?

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

Alle kinderen naar Westlandse school

Welke voortgang is er dat alle kinderen in Westland naar school moeten kunnen gaan (kinderen met verstandelijke / fysieke beperkingen)?

Communicatie

Op het gebied van de wegeninfrastructuur van Westland komt het te vaak voor dat inwoners die goede ideeën hebben, klachten hebben of onveilige situaties aanmelden, geen maar dan ook geen enkele reactie ontvangen vanuit de gemeente en/of het College. Dit moet echt anders en ook beter georganiseerd gaan worden. Hoe gaat het College dat doen, zodat dat ook merkbaar is voor onze inwoners?

Openbaar vervoer

Veel inwoners van Westland verlangen een rechtstreekse bus naar de metro in Hoek van Holland van waaruit dan richting Rotterdam en Den Haag getreind kan worden. De Metropool ontvangt € 145 miljoen extra voor het OV. Wat komt hiervan Westland ten goede of gaat alles weer naar Rotterdam en Den Haag zelf?

Wijkagenten en de bekendheid bij de inwoners van de wijkagenten

Westland Verstandig is voorstander van dichtbij de burgers opereren. Vandaar dat onze wijkagenten veel meer bekend zouden moeten zijn bij onze inwoners. We begrijpen van de wijkagenten zelf dat ook zij dat graag willen en ook graag in de dorpen spreekuur willen houden. Zij zijn dan gemakkelijk toegankelijk voor onze inwoners.

In Rotterdam en Den Haag hangen posters van wijkagenten met telefoonnummer. Zie bijgaande foto.

Begraafplaatsen effectief aanpakken

Zie ons rapport waar wel een aantal zaken van in gang gezet zijn. Er moet nog veel gebeuren. Vier zaken zijn belangrijk:

a. Beter aanzien geven van plekken waar graven geruimd zijn;

b. Aanpak van de oude zeer verwaarloosde delen van de begraafplaatsen Naaldwijk, 's-Gravenzande, De Lier en Monster;
c. Beheer aula's verbeteren en enkele aula's opknappen: verhuur aan exploitanten, ruimere gebruiksmogelijkheden rekening houdend met de bestemming;
d. Betere communicatie met inwoners en meer toegesneden dienstverlening;
e. Methode bedenken om tarieven structureel te verlagen.

RK-begraafplaats Naaldwijk

Behoud RK-begraafplaats en als dat niet mogelijk is in ieder geval behoud van groene karakter van de plek en expliciete bestemming tot "stiltegebied". Dit laatste betekent dat zeker niet meegewerkt wordt aan een stedenbouwkundige ontwikkeling en dat de gemeente dit ook goed aangeeft en zo nodig voorkomt dat toekomstige Colleges toch willen gaan meewerken aan een invulling met woningen. Westland Verstandig vindt dat dit in meerdere opzichten uniek erfgoed behouden moet blijven, liefst als begraafplaats en als dat dat niet lukt als groene oase en rustgebied. Degenen die de begraafplaats willen behouden zouden zich moeten verenigen en aanbieden het onderhoud van die groene oase te gaan doen. De gemeente zou dan afspraken moeten maken met de huidige eigenaar. Westland moet het weinig erfgoed wat we nog hebben koesteren. Niet alleen omdat het mooi is, maar ook omdat de herkenbaarheid van Westland daarmee behouden en bewaard blijft. Welke inspanningen kan het College ons toezeggen?

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

13. Ambities / zaken die in 2026 moeten worden opgepakt

Westland Verstandig wil in 2026 nieuwe ambities die goed voor Westland en haar inwoners zijn, realiseren.

Wat willen we in 2026:

a. We vinden dat de buitenruimte en de wegen, fietspaden en stoepen grondig moeten worden aangepakt.

b. We vinden dat beheer van natuur beter moet.

c. We vinden dat er meer groen en beter groen moet komen. Accent op groen / natuur en daar geld voor over hebben. Want een groener, mooier en goed verzorgd Westland is de grootste PR en biedt de grootste garantie tot behoud voor Westland als centrum glastuinbouw.

d. We vinden dat een extra tandje, zeg maar tand, bijgezet moet worden bij kunst, cultuur en erfgoed in Westland.

e. We vinden dat in 2026 de ombudsman / -vrouw er eindelijk moet komen.

f. We vinden dat onze verenigingen, het cement van onze dorpen, beter door de gemeente gefaciliteerd moeten worden.

g **We vinden dat meer geïnvesteerd moet worden in een veilige leefomgeving, zoals veiligere wegen en beveiliging fietsenstallingen op bepaalde plekken.**

h. We vinden dat in meer dorpen Berkenflats gerealiseerd moeten worden.

i. Meer inzetten op verbetering openbare ruimte met bankjes, picknicktafels en prullenbakken. Meer (openbare) toiletten, ook in Monster en De Lier.

Doorstroming statushouders

Wat gaat College doen om stappen te gaan zetten voor het realiseren van huisvesting voor statushouders die uit het hotel komen. Is het mogelijk om eventueel een ander gebouw in Westland tot pension om te bouwen voor de statushouders. Wellicht een oproep aan pandeigenaren daar hun gebouw voor her te bestemmen. Het Hortihotel bij FloraHolland is een goed voorbeeld voor wat betreft huisvesting arbeidsmigranten. Daarmee worden slagen gemaakt.

Prioritering gemeentelijk inzet

Westland telt inmiddels zo'n **950 ambtenaren**. Dat is een aanzienlijke ambtelijke organisatie voor een middelgrote gemeente als de onze. Toch horen wij van inwoners en ondernemers steeds vaker dat zij moeite hebben om tijdig antwoord te krijgen, een vergunning te verkrijgen of melding te doen van iets simpels als een kapotte stoeptegel of slecht wegdek. Er lijkt dus een mismatch te bestaan tussen waar de inzet van onze organisatie nu ligt, en waar de behoefte van onze inwoners en bedrijven zich bevindt.

Huidige situatie

Een groot deel van onze ambtelijke capaciteit gaat momenteel naar **handhaving, public affairs, lobbywerk, internationalisering** en andere beleidsmatige taken. Natuurlijk zijn ook dat onderdelen van gemeentelijk werk, maar ze mogen niet ten koste gaan van de basis: goede dienstverlening, veilige en schone openbare ruimte en een mensgerichte uitvoering van zorg en vergunningverlening.

Wat inwoners merken

Inwoners zien dat fietspaden, stoepen en wegen achterstallig onderhoud vertonen. Ondernemers wachten te lang op vergunningen of krijgen onvoldoende begeleiding bij procedures. Ouderen en kwetsbare inwoners ervaren dat de **zorg en ondersteuning** onder druk staan. Dit zijn juist de terreinen waar onze inwoners elke dag direct mee te maken hebben en waar gemeentelijk werk zichtbaar verschil maakt.

Wij pleiten daarom voor een **andere verdeling van de beschikbare arbeidsinzet**.

Concreet betekent dit:

- Minder personeel en middelen richting **handhaving, public affairs, lobby en internationalisering**;
- Meer inzet voor **zorg, onderhoud van fietspaden, stoepen en wegen**, en voor **vergunningverlening en begeleiding van inwoners en ondernemers**;
- Een herijking van de prioriteiten binnen de organisatie, zodat duidelijk wordt dat de **inwoner weer centraal staat** in plaats van bestuurlijke of externe profilering.

Het is tijd dat de gemeente Westland weer herkenbaar en dichtbij is. Dat we onze 950 ambtenaren niet inzetten voor Haagse contacten of internationale profilering, maar voor **zichtbare resultaten in onze dorpen**.

Laten we investeren in wat onze inwoners écht voelen en waarderen: goede zorg, veilige infrastructuur, snelle vergunningen en een gemeente die er gewoon is als je haar nodig hebt.

14. Tot slot

Westland Verstandig wil een gemeente die betrouwbaar, sociaal en toekomstgericht is.

- Geen geldverspilling aan positionering of "city branding", maar investeren in voorzieningen waar inwoners direct iets aan hebben.
- Geen nieuwe prestigeprojecten, maar een inhaalslag in onderhoud, bereikbaarheid en zorg.
- Minder externe inhuur en dure communicatie, meer middelen naar de uitvoering en ondersteuning van inwoners.

Wij blijven geen voorstander van de bouw van een nieuw theater De Naald. De huidige financiële ruimte moet niet worden ingezet voor een prestigeproject waarvan nut en noodzaak onvoldoende zijn aangetoond. Wat Westland nodig heeft

zijn functionele, goed onderhouden voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van inwoners, niet een duur nieuw cultureel gebouw met hoge exploitatiekosten.

Wij pleiten ervoor de voor het theater gereserveerde middelen te herbestemmen naar het sociaal domein en de lokale infrastructuur.

Sterkere sociale basis, geen wachtlijsten meer

In plaats van middelen te besteden aan citymarketing of positionering, moet er meer geld gaan naar de uitvoering van het sociaal beleid.

Westland Verstandig wil dat er:

- Geen wachtlijsten meer zijn voor jeugdzorg, Wmo-voorzieningen en hulp aan gezinnen.
- Meer laagdrempelige ondersteuning komt in de wijken, zodat inwoners sneller geholpen worden.
- Extra inzet komt op armoedebeleid en bestaanszekerheid, onder meer door betere toegang tot regelingen, minder bureaucratie en snellere financiële hulp bij schulden.

Wij vinden dat iedere Westlander recht heeft op tijdige, menselijke en begrijpelijke ondersteuning.

Wonen met zorg, vooral voor senioren

De vergrijzing vraagt om meer woningen waar zorg en wonen gecombineerd worden.

Daarom willen wij:

- Meer seniorenwoningen met zorgvoorziening in de buurt, zodat mensen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.
- Herbestemming van braakliggende of verouderde locaties voor deze doelgroep.
- Dat bij elke nieuwe woningbouwlocatie ook nadrukkelijk wordt gekeken naar zorgbehoefte, toegankelijkheid en levensloopbestendigheid.

Het is tijd om in te zetten op “passend wonen” in plaats van alleen “meer woningen”.

WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij

Mobiliteit en infrastructuur: structurele verbeteringen
De bereikbaarheid van Westland moet fors beter.

Wij willen dat er eindelijk structurele maatregelen worden genomen:
- Omleidingswegen en betere doorstroming in Wateringen, 's-Gravenzande, Poeldijk en Kwintsheul.
- Een inhaalslag voor onderhoud aan fietspaden, zodat fietsen weer veilig en comfortabel wordt.
- Betere afstemming van verkeersstromen bij scholen en dorpscentra.
- Verbetering van het openbaar vervoer en veilige fietsroutes tussen de kernen.

Deze investeringen zijn niet alleen nodig voor de leefbaarheid, maar ook voor de economische vitaliteit van Westland.

Meer middelen voor renovatie en leefbaarheid in Monster en Poeldijk
Westland Verstandig pleit voor extra financiële middelen voor de renovatie en leefbaarheid van de kernen Monster en Poeldijk. Beide dorpen kampen met achterstallig onderhoud, verouderde voorzieningen en druk op de woningmarkt.
De begroting moet ruimte maken om hier de komende jaren zichtbare verbeteringen te realiseren: herinrichting van centra, betere voorzieningen, en een veilige infrastructuur.

15. Samenvattend

De begroting 2026-2029 toont een financieel gezonde gemeente, maar legt verkeerde prioriteiten.

Westland Verstandig wil:
1. Stopzetting van de plannen voor een nieuw theater De Naald.
2. Geen geld meer voor branding of positionering, maar investeren in het sociaal domein en bestaanszekerheid.
3. Geen wachtlijsten meer in zorg en ondersteuning.
4. Meer seniorenwoningen met zorgvoorziening.
5. Een inhaalslag in onderhoud van fietspaden en infrastructuur.

6. Structurele mobiliteitsoplossingen in Wateringen, ’s-Gravenzande, Poeldijk en Kwintsheul.
7. Extra middelen voor renovatie van Monster en Poeldijk.

Met deze accenten bouwen we aan een sociaal, veilig en leefbaar Westland waar elke euro ten goede komt aan de inwoners, niet aan prestige.

Overzicht amendementen en moties Begrotingsraad 12 november 2025

Amendement A	Vergroenen dorpscentra
Amendement B	Versterking armoedebeleid en bestaanszekerheid Westlandse inwoners
Amendement C	Herbestemmen van gelden voor gebiedsontwikkeling Verdilaan en de nieuwe Naald naar onderhoud stoepen en fietspaden
Amendement D	Aanleg en voorbereiding rondwegen Wateringen en ’s-Gravenzande
Motie 1	Meer inzet van boa’s voor controle op opgevoerde fatbikes met gashendel
Motie 2	Aanleg en voorbereiding rondwegen Wateringen en ’s-Gravenzande
Motie 3	Oprichting van een gemeentelijk woningbedrijf voor sociale huurwoningen
Motie 4	Onderzoek naar ecologische en recreatieve verbinding tussen de Plas van Alle Winden en het Prinsenbos
Motie 5	Herontwikkeling tuinbouwgebied tussen Duingeest en de duinen tot woongebied
Motie 6	Verkeersdoorstroming rond rotondes
Motie 7	Meer ruimte om onder voorwaarden woningen boven bedrijfsunits in Westland te mogen bewonen
Motie 8	Onderzoek naar het realiseren van schuilgelegenheden bij rampen, calamiteiten en oorlogssituaties
Motie 9	Inpassing woningen Aalscholver
Motie 10	Geen juridische kosten civiele procedure Galgeweg nr. 3